

**Завдання до теми 6. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА.
Тестові запитання.**

1. Що з переліченого не є прикладом реальних інвестицій підприємства?

- а) придбання машин, обладнання для модернізації виробництва продукції;
- б) витрати на створення нематеріальних активів;
- в) придбання патенту на технологію;
- г) придбання акцій іншого підприємства;
- д) витрати на приріст запасів сировини, що необхідні для ефективного використання новітньої технології.

2. Початком інвестиційного циклу проекту вважається:

- а) момент виникнення та оприлюднення бізнес-ідеї;
- б) момент формалізації бізнес-ідеї та першої інвестиційної витрати;
- в) початок інвестиційної стадії;
- г) момент досягнення результатів проекту;
- д) момент укладання інвестиційної угоди.

3. Не є складовою передінвестиційної стадії інвестиційного циклу проекту:

- а) підготовка техніко-економічного обґрунтування;
- б) розробка бізнес-плану;
- в) укладання контрактів на постачання обладнання;
- г) аналіз інвестиційної ситуації в галузі;
- д) експертиза бізнес-плану.

4. Детальне проектування і контрактація є складовою такої стадії інвестиційного циклу проекту:

- а) передінвестиційна;
- б) інвестиційна;
- в) експлуатаційна;
- г) ліквідаційна;
- д) контрактна.

5. Компанія планує реалізувати масштабний інноваційний проект, що потребує залучення значних інвестиційних коштів. Яким джерелам фінансування доцільно віддати перевагу?

- а) власні кошти;
- б) емісія акцій;
- в) емісія облігацій;
- г) банківський кредит;
- д) лізинг

6. Що з переліченого не належить до запозичених джерел фінансування проекту?

- а) додаткова емісія акцій;
- б) додаткова емісія облігацій;
- в) банківський кредит;
- г) лізинг обладнання;
- д) комерційний кредит.

7. Не є характеристикою портфельного інвестора:

- а) прагне придбати частку у високодохідному перспективному проєкті і з часом перепродати;
- б) не цікавиться участю в управлінні;
- в) не є джерелом спеціальних технічних знань, ноу-хау;
- г) зацікавлений у придбанні контрольного пакету акцій з участю в управлінні, прагне отримати повний контроль над проєктом/бізнесом;
- д) проявляє інтерес до проєктів/компаній на стадії зростання/розширення.

8. Основною характеристикою стратегічного інвестора є така:

- а) зацікавлений у придбанні контрольного пакету акцій компанії з участю в управлінні, прагне отримати повний контроль над проєктом/бізнесом, має довгостроковий економічний інтерес;
- б) прагне придбати невелику частку у високодохідному перспективному проєкті (який вже є успішним та знаходиться на стадії зростання) та перепродати її після значного зростання ринкової вартості;
- в) фінансує високоризикові інноваційні проєкти на ранніх стадіях їх життєвого циклу в розрахунку на високу доходність, участь у проєкті завершує продажом частки після значного зростання її ринкової вартості;
- г) купує невеликий пакет акцій на фондовій біржі з метою отримання дивідендів, участю в управлінні компанією не цікавиться;
- д) професійно сприяє комерціалізації інновацій, допомагає новому бізнесу «вирости» від ідеї до продукту, після чого «виходить» із проєкту.

9. Сукупність розподілених за часом надходжень і виплат грошових коштів, генерованих протягом реалізації проєкту:

- а) витрати і доходи проєкту;
- б) бюджет проєкту;
- в) кошторис проєкту;
- г) грошовий потік проєкту;
- д) чиста поточна вартість проєкту.

10. Чистий грошовий потік проєкту містить такі складові:

- а) чистий прибуток;
- б) чистий прибуток плюс амортизація;
- в) чистий дохід мінус амортизація;
- г) чистий дохід;
- д) інвестиційні витрати плюс амортизація.

11. Дисконтування – це:

- а) приведення майбутніх грошових потоків (надходжень, витрат) до теперішньої вартості;
- б) оцінка майбутніх ризиків проєкту;
- в) визначення майбутньої вартості грошових потоків проєкту;
- г) визначення доходу від альтернативного використання грошей, інвестованих у проєкт;
- д) оцінка інфляційних ризиків проєкту.

12. Ставка дисконту – це:

- а) норма доходності найвигіднішого з доступних альтернативних варіантів вкладення коштів з аналогічним рівнем ризику;

- б) ймовірність настання несприятливих подій, що можуть спричинити втрати прибутку, ресурсів при реалізації проекту;
- в) середньоринкова ставка відсотку за банківськими кредитами;
- г) прогнозний індекс інфляції;
- д) середньоринкова норма доходності за акціями.

13. Метод визначення ставки дисконту, що застосовується при фінансуванні проекту з кількох різних джерел:

- а) середня рентабельність проектів компанії плюс надбавка за ризик;
- б) середньозважена вартість капіталу;
- в) середня ставка за банківськими депозитами;
- г) середня ставка за банківськими кредитами;
- д) середньозважена ставка за банківськими депозитами і кредитами.

14. Мінімально допустима прибутковість проекту; ставка дисконту, за якої чиста поточна вартість проекту дорівнює «0»:

- а) внутрішня норма доходності;
- б) індекс рентабельності інвестицій;
- в) дисконтований термін окупності;
- г) модифікована рентабельність інвестицій;
- д) проста норма прибутку.

15. Чиста поточна вартість проекту – це:

- а) сума дисконтованих грошових потоків проекту;
- б) сума дисконтованих інвестиційних витрат проекту;
- в) дисконтований чистий прибуток проекту;
- г) дисконтований чистий дохід проекту;
- д) доходи проекту мінус витрати проекту, генеровані протягом усього періоду його життєвого циклу.

Практичні завдання.

Завдання 1. Пекарня виготовляє на замовлення ексклюзивні торти, тістечка, ін. кондитерські вироби для особливих випадків. Бізнес успішно розвивається протягом двох років, джерело фінансування: власні кошти засновника.

Власник вирішив розширити діяльність. Розглядає варіант реалізації інвестиційного проекту, суть якого полягає у такому. Відкрити при пекарні невеличке кафе, що уможливить збільшення кількості клієнтів, оперативне тестування нових видів продукції (рецептів), реалізацію заходів із стимулювання збуту, більш ефективне використання орендованої будівлі. Доповнити кафе веганським відділом, що буде спеціалізуватися на десертах (цукерки з сухофруктів, вегетаріанські зефір, шоколад, торти тощо). Розрахунковий термін окупності проекту: 1,5 роки.

Власних коштів для реалізації проекту недостатньо, власник розглядає варіант залучення інвесторів. Домовився про зустріч з двома потенційними інвесторами, про яких відомо таке:

1). *Портфельний інвестор*, вік 40 р. Інвестує переважно у середньоризикові проекти. Профіль: харчова промисловість, громадське харчування, побутова хімія. Виходить із проектів через 3-4 рр. шляхом продажу частки.

2). *Галузевий* (харчова промисловість) стратегічний інвестор, представник холдингової компанії-лідера ринку. Вік: 50 р. Нещодавно компанія придбала (шляхом викупу часток у власників) два підприємства, що виготовляють хлібо-булочні вироби.

Якими є переваги/недоліки залучення кожного з цих інвесторів до фінансування описаного проекту?

Якого інвестора порадите (за інших рівних умов) обрати власнику пекарні? Чому? Від чого залежатиме вибір типу інвестора?

Завдання 2. Сума інвестицій, необхідних для реалізації проекту, становить 500 тис. грн. Джерела фінансування є такими: 200 тис. грн. – власні кошти компанії-ініціатора проекту, 300 тис. грн. – банківський кредит. Кредит залучено за ставкою 20% річних. Середня норма рентабельності для компанії – 25%. Для визначення вартості власного капіталу за даним проектом компанія додає надбавку за специфічні ризики у 5%.

Визначте ставку дисконту для оцінки економічної ефективності проекту методом середньозваженої вартості капіталу.

Завдання 3. Термін реалізації проекту становить 5 років. Прогнозовані грошові потоки за проектом:

Рік	Грошовий потік, тис. грн
0	(-900)
1	300
2	320
3	400
4	350
5	400

Визначте економічну доцільність реалізації бізнес-проекту методом NPV (чистої поточної вартості), якщо ставка дисконту становить 20%. Розрахуйте показник дисконтованої норми прибутковості проекту (PI).

Тема 8. ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА І РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ. ЦІНОУТВОРЕННЯ

Практичні завдання

Завдання 1. За квартал фірма здійснила такі витрати: придбані сировина, матеріали для виробництва продукції – 720 тис. грн.; амортизаційні відрахування на основні засоби, задіяні у виробництві продукції – 120 тис. грн.; заробітна плата працівникам, зайнятим у виробництві продукції – 300 тис. грн.; адміністративним працівникам – 150 тис. грн., ЄСВ – 66 та 33 тис. відповідно; пакувальні матеріали для затарювання продукції – 10 тис. грн.; сплата відсотків за банківським кредитом – 20 тис. грн.; макретинг, транспортування продукції – 60 тис. грн.; оплата за розрахунково-касове обслуговування банку – 5 тис. грн.

Знайти: виробничу собівартість, адміністративні витрати, витрати операційної діяльності, загальні витрати фірми за вказаний період часу.

Завдання 2. Повна собівартість одиниці продукції дорівнює 200 грн., запланована рентабельність витрат – 15%. Ставка ПДВ – 20%. Товар не підакцизний. **Знайти:** відпускну ціну виробника.

Завдання 3. Постійні витрати підприємства за місяць – 2000 тис. у. од., перемінні витрати – 3000 у. од. Обсяг виробництва та реалізації – 100 шт. Продукція не піддається, звільнена від сплати ПДВ.

Знайти: ціну беззбитковості (мінімальну, що забезпечить підприємству беззбитковість діяльності).

Завдання 4. Фірма-виробник молочних продуктів виводить на ринок товар-новинку – йогурт, що містить компонент, який уможливує швидке надсилання мозоку сигналу про насичення. Формулу запатентовано. Яку стратегію ціноутворення доцільно обрати фірмі?

Завдання 5. Визначте найбільш імовірну стратегію ціноутворення для таких компаній: 1) українська компанія-новачок, що виходить на регіональний ринок газованих безалкогольних напоїв; 2) вегетаріанське кафе; 3) новостворена юридична фірма, заснована юристами-колишніми партнерами юридичної компанії – лідера ринку. Які чинники впливають на обґрунтування та вибір стратегії?

Комплексне завдання до:

Тема 8. ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА І РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ. ЦІНОУТВОРЕННЯ

Тема 9. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА. ОСНОВНІ ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ.

Меблева фірма виробляє один вид продукції (столи), працює на загальній системі оподаткування і сплачує усі податки та збори за основними ставками: єдиний соціальний внесок (ЄСВ) – 22%, податок на прибуток – 18%, ПДВ – 20%.

Відома така інформація щодо результатів функціонування фірми протягом місяця.

Фірма виробила і реалізувала **200 одиниць продукції** (столи). Для виробництва одного столу фірмою придбано і витрачено: деревини та ін. сировини на суму 300 грн. (без ПДВ); фурнітури – на суму 100 грн. (без ПДВ); лаку, фарби – на 150 грн. (без ПДВ); електричної енергії – на 50 грн. (без ПДВ).

Працівникам, що безпосередньо зайняті у виробництві столів, за місяць нараховано заробітну плату на суму 30 000 грн. Сплачено ЄСВ.

Нараховано амортизацію обладнання, з використанням якого виробляються столи, на суму 3400 грн.

Цех, у якому виробляється продукція, фірма орендує (оперативна оренда). Орендна плата за місяць склала 10 000 грн.

Витрати на транспортування, зберігання, пакування столів за місяць склали 8000 грн. Маркетинг, реклама (у т. ч. зарплата відповідних працівників з відрахуваннями на соціальні заходи (ЄСВ)) – 7000 грн.

Нараховано заробітну плату директору, бухгалтеру, технічному персоналу – 15 000 грн. Сплачено ЄСВ.

Оренда офісу (з урахуванням комунальних платежів) обійшлася фірмі у 6000 грн.

Плата за розрахунково-касове обслуговування банку склала 100 грн., придбання канцтоварів для офісу – 200 грн.

Нараховано амортизацію офісного обладнання, меблів – 400 грн.

Крім того, фірма сплатила відсотки за раніше отриманий банківський кредит на суму 3000 грн.

Обчислити:

До теми 8:

1). Собівартість реалізації (виробничу) столу.

- 2). Повну собівартість столу.
- 3). Собівартість реалізованої продукції фірми за місяць. Визначити адміністративні, збутові, фінансові витрати фірми. Внести відповідні дані до «Звіту про фінансові результати» (Форма 2).
- 4). Відпускну ціну одного столу, якщо фірма застосовує метод ціноутворення «з орієнтацією на витрати». Норма рентабельності, що закладається у ціну - 20%. Ставка ПДВ – 20 %.

До теми 9:

- 5). Чистий дохід фірми за місяць.
- 6). Заповнити «Звіт про фінансові результати» (Форма 2, табл.), обчисливши показники, що характеризують основні фінансові результати діяльності фірми.
- 7). Запропонуйте варіант розподілу чистого прибутку фірми.

Таблиця

Звіт про фінансові результати (фрагмент).

Стаття	Код рядка	За звітний період
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів ,робіт, послуг)	2000	
Собівартість реалізованої продукції (товарів ,робіт, послуг)	2050	()
Валовий:		
прибуток	2090	
збиток	2095	()
Інші операційні доходи	2120	
Адміністративні витрати	2130	()
Витрати на збут	2150	()
Інші операційні витрати	2180	()
Фінансовий результат від операційної діяльності:		
прибуток	2190	
збиток	2195	()
Дохід від участі в капіталі	2200	
Інші фінансові доходи	2220	
Інші доходи	2240	
Фінасові витрати	2250	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()
Інші витрати	2270	()
Фінансовий результат до оподаткування:		
прибуток	2290	
збиток	2295	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	()
Чистий фінансовий результат:		
прибуток	2350	
збиток	2355	()

Тема 9. ФІНАНSOVA ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА. ОСНОВНІ ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ.

Завдання. Виручка від реалізації продукції підприємства за місяць склала 120 тис. грн. Повна собівартість та інші операційні витрати дорівнюють 70 тис. грн. Інші доходи від

операційної діяльності – 10 тис. грн. Фінансові витрати – 20 тис. грн. Доходи від фінансової та інвестиційної діяльності -15 тис. грн. Ставка податку на прибуток – базова (18%).

Знайти: Чистий прибуток підприємства за місяць.